

इन्द्रनन्दिं गुरुस्वाध्याय तथा भ्रातृ

- मुनिसुयशचन्द्र - सुजसचन्द्रविजयौ

अहं नमः

ऐं नमः

प्रथमकृतिसारांश

‘સજ્ઞાય’ એ પ્રાકૃત શબ્દનો ગુજરાતી પર્યાય એટલે જ સ્વાધ્યાય. પ્રસ્તુત કૃતિ ‘ગુરુસ્વાધ્યાય’ એ નામની ઐતિહાસિક કૃતિ છે. કૃતિનાં શરુઆતનાં પદ્યોમાં કવિ વીરપ્રભુના પ્રથમ પટ્ટધર સુધર્માસ્વામીથી પોતાના પ્રગુરુ શ્રી ઇન્દ્ર-નન્દિસૂરિસુધીના આચાર્યોની સ્તુતિ કરે છે. ત્યાર પછી ૧૩ મી ગાથાથી કવિએ ઇન્દ્રનન્દિસૂરિજીના જીવનચરિત્રવિષયક જન્મ, દીક્ષા, પદપ્રદાન, પ્રતિષ્ઠાદિ પ્રસન્ગોનું રોચક શૈલીમાં વર્ણન કર્યું છે. અન્ત્ય પદ્યોમાં ગુરુની ઉપમાનું અને પોતાની પરમ્પરાનું વર્ણન કરી કાવ્ય પૂર્ણ કર્યું છે.

इन्द्रनन्दिसूरिनुं चरित्र : (પ્રથમ કૃતિને આધારે)

મરુધર (મારવાડ) દેશના પુરપાટણમાં ચમ્પકશાહ નામે વ્યવહારીની સીતાદેવી નામે પત્નીની કુખે સં. ૧૪૧૮ ના માગસર સુદ ૭ના દિવસે તેમનો જન્મ થયો. જન્મ મહોત્સવ કરી તેમનું દેવરાજ એ પ્રમાણે નામ કરાયું. ધર્મની ભાવના વાઝા તેમને સં. ૧૫૦૮ માં ઉદયનન્દિસૂરિએ ‘ઇન્દ્રનન્દિ’ એ નામ આપી દીક્ષિત કરી અભ્યાસને માટે રત્નશેખરસૂરિની સમયશાખામાં થયેલા મોટા તાર્કિક રત્નમણ્ડનસૂરિના શિષ્ય સોમજયસૂરિ પાસે અભ્યાસાર્થે મોકલ્યા. વિદ્યાભ્યાસની તેમજ ચારિત્રની પરિણતિવાઝા મુનિ ઇન્દ્રનન્દિને સં. ૧૫૩૦માં સિદ્ધપુરમાં શ્રીસોમજયસૂરિએ પોતાના હાથે ગણિપદ આપ્યું. સં. ૧૫૪૧માં અમદાવાદના સાળંદ તથા સોની અંબપતા હરિચંદે પૂજ્યશ્રીની નિશ્રામાં તીર્થનગરી ઇડરનો સંઘ કાઢ્યો. ત્યાં પૂજ્યશ્રીએ યુગાદિદેવને જુહારી ગચ્છનાયક લક્ષ્મીસાગરસૂરિને વન્દના કરી. અહીંથી સંઘપતિ હરિચંદે સંઘ કાઢ્યો. ગચ્છનાયક લક્ષ્મીસાગરસૂરિ પણ પરિવાર સહિત પધાર્યા. વિવિધ પ્રકારના નાટ્યાદિ ખેલોથી અને દાનાદિથી શોભતા તે અવસરે પૂજ્ય ઇન્દ્રનન્દિ ગણિને ગણધર (આચાર્ય)પદ અપાયું.

અનુક્રમે ગુરુ વિહાર કરતા અમદાવાદ પધાર્યા. અહીં દોસી પંચાયણે ૧૩ શેર પ્રમાણ રૂપું કનકથી યુક્ત એવી પ્રતિમાની તેમજ કઢશની શ્રેણીઓની પ્રતિષ્ઠા સૂરિજીને હાથે કરાવી. ત્યાંથી વીરનગરમાં મન્ત્રી દેવદાસે ગુરુની પધરામણી કરી, તેમજ ૬૩ શ્રાવકો સાથે શીલવ્રત ઉચ્ચર્યું. વિહાર કરી ગુરુ વટપદ (વડોદરા) પધાર્યા ત્યારે અહીંના ગંગ મન્ત્રીએ ગુરુના ગણધર પદનો મહોત્સવ કર્યો. શાહ પૂનાગરે મહિ-સાવટૂ વિગેરેની લાણી કરી. અણહિલ્લવાડમાં વસ્તુપાલે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ કર્યો [દેખદેઘાડવું એટલે પ્રસંગ બતાવવો ?] તેમજ સાવટૂ આપવા પૂર્વક સંઘપૂજા કરી. ગુરુના જ સમયમાં સંઘપતિ કર્મણ અને હર્ષાગર દોસીએ પુસ્તકો લખાવી ભણ્ડાર કરાવ્યો હતો. પાટણમાં જ્યારે ગુરુએ શ્રીસૌભાગ્યનન્દિને અને પ્રમોદસુન્દરને ગણધર પદ આપ્યું ત્યારે સંઘપતિ શ્રીરાજે ઘણું ધન વાપર્યું અને ૮૪ ગચ્છને વિવિધ પહેરામણીથી સન્તોષ્યા. આ પ્રસંગે સંઘપતિ સોમદત્તે ૨૭ પૌષધશાળા, રૂપા સહિતના કલ્પસૂત્રનું લેખન, મોટા ચન્દરવા, ઠવણી પ્રમુખ ઘણી ધર્મસામગ્રી કરાવી. (કૃતિમાં વપરાયેલ નંગ શબ્દ રત્ન માટે હોય તો ૭૮ રત્ને પૌષધશાળા અને બીજા ઘણા રત્ને ધર્મના ઉપકરણો કરાવ્યા એમ સમજવું પડે). વઢી આ પ્રસંગે પળિડતપદ, ઉપાધ્યાયપદ, પ્રવર્તિનીપદ, ગણિપદની સાથે ઘણાં પુરુષ-સ્ત્રીની દીક્ષાઓ પણ થઈ. આમ અનેક શાસન-પ્રભાવનાનાં કાર્યો કરી સં. ૧૫૬૭માં માગસર સુદ ૧૩ના ગુરુવારે પાટણમાં તેમનો સ્વર્ગવાસ થયો.

કાવ્યનું મૂલ્ય વિવિધ દૃષ્ટિએ

કર્માશાકૃત શાન્તિનાથપ્રાસાદ-સપ્તમોદ્ધારપ્રશસ્તિ, વિમલપ્રબન્ધ, સુમતિસાધુ વિવાહલો જેવી ઘણી ઐતિહાસિક કૃતિઓની રચના કવિ લાવળ્યસમયે કરી છે. પ્રસ્તુત કૃતિ નાની હોવા છતાં ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ મહત્ત્વની છે. ઇન્દ્રનન્દિ-સૂરિજીના ચરિત્ર ઉપરાંત દોસી પંચાયણે કરાવેલ બિમ્બની પ્રતિષ્ઠા, પાટણમાં વસ્તુપાલે કરાવેલ પ્રતિષ્ઠા, શ્રાવક સોમદત્તે કરાવેલ ૨૭ પૌષધશાળા इत्यादि નોંધો ઇતિહાસની કડીરૂપ છે. તો સામાજિક દૃષ્ટિએ જન્મોત્સવ કરી નામકરણ કરવાની, અન્ય સાધુ પાસે ભળવા મોકલવાની, વિશિષ્ટ પ્રસન્નોએ સદ્ગુણભક્તિરૂપ લ્હાણીની, સંયમીના કાઢધર્મ પ્રસન્ને તેમના દેહનો અગ્નિસંસ્કાર કરવાની વિગેરે રિવાજોની નોંધ મહત્ત્વની છે. ભાષાકીય દૃષ્ટિએ એ કાળે વપરાતા મહિ, સાવટૂ, જઙ્ગપરા, સડં જેવા શબ્દો પણ તેટલાજ મહત્ત્વના છે.

द्वितीयकृतिसारांश :

कविए इन्द्रसूरिजीने उद्देशीने अन्य एक कृति रची છે. તે ગુરુભાસ સંજ્ઞક રચના હોઈ જીવનચરિત્ર પર પ્રકાશ પાડનારી કૃતિ હોવી જોઈએ. પરંતુ કૃતિમાં ઇન્દ્રનન્દિસૂરિજીના પિતાના નામ સિવાય અન્ય કશી વિશેષ નોંધ નથી. કૃતિ સામાન્ય છે. કવિએ ગુરુના ગુણોનું વર્ણન સહિઅરને મુખે રજૂ કર્યું છે.

કૃતિકાર અને તેની અપ્રગટ અન્ય રચનાઓ

કૃતિકાર લાવણ્યસમય એક સુપ્રસિદ્ધ કવિ છે. રઙ્ગરત્નાકરછન્દ, વિમલપ્રબન્ધ જેવાં કાવ્યો તેમના કવિત્વનો પરિચય આપતાં અજોડ કાવ્યો છે. કવિનો વિશેષ પરિચય અહીં ન આપતા વાચકોને ‘રઙ્ગરત્નાકરછન્દ’ની શિવલાલ જેસલપુરાની કે ભોગીલાલ સાળડેસરાની પ્રસ્તાવના જોવા વિનંતી. કવિની હજુ પ્રાયઃ ૪૧ જેટલી કૃતિઓ અપ્રગટ છે. અહીં તેની સામાન્ય નોંધ આપી છે. વિસ્તૃત નોંધ માટે દર્શનાબેન કોઠારીનું સાહિત્યસૂચિ પુસ્તક જોવા વાચકોને વિનંતી.

કૃતિનામ	કડી	કૃતિનામ	કડી
૧ અધ્યાત્મસ્વાધ્યાય		૧૫ તે ગુરવા સ્વાધ્યાય	૮
૨ અન્તરઙ્ગ ગીત	૭	૧૬ દાનની સંજ્ઞાય	૧૨
૩ આઠમદ સ્વાધ્યાય		૧૭ દૃઢપ્રહારી ગીત	૧૨
૪ આત્મજીવસ્વાધ્યાય	૬	૧૮ દૃઢપ્રહારી સંજ્ઞાય	૨૪/૧૨
૫ ઓગણત્રીસીભાવના		૧૯ નવગ્રહગર્ભિત ગીત	૪
૬ કાયાપ્રતિબોધસ્વાધ્યાય		૨૦ નેમરાજુલ સ્તવન	૧૯
૭ કાંકસા ગીત	૧૨	૨૧ નેમજિનસ્તવન	
૮ ગોડી પાર્શ્વનાથ ગીત	૨૩	૨૨ પંચજ્ઞાન્દ્રિયગીત	
૯ ગોરી સાંવલી ગીત વિવાદ		૨૩ પંચતીર્થસ્તવન	૫
૧૦ ગૌતમસ્વામીનું સ્તવન	૯	૨૪ નવપલ્લવપાર્શ્વનાથ	૩૫/૩૮
૧૧ ગૌતમસ્વામીની સ્તુતિ	૧૦	પ્રભાતિ સ્તવન	
૧૨ ચૌદસ્વજ્ઞ સ્તવન	૪૬/૨૫	૨૫ પુણ્યપાપફલ ભાસ	૧૦
૧૩ છોતી ચતુષ્પદી	૬૮	૨૬ બલભદ્રસ્વાધ્યાય	૨૯
૧૪ જીવરાશિ યામના વિધિ	૧૪૭	૨૭ મનમાંકડ સ્વાધ્યાય	

२८ महावीर स्तुति	५	३६ सार सिखामण	
२९ राजीमती गीत		३७ सांतराइमण्डण सुपार्श्वनाथ	
३० राजीमती विनती		स्तवन	९
३१ शिखामण स्वाध्याय		३८ सुभाषित	
३२ श्रावकविधि सज्जाय	३१	३९ सूर्यदीपवाद छन्द	
३३ सरस्वती छन्द		४० स्थूलिभद्र गीत	५
३४ सातवारनी सज्जाय	८	४१ हरियाली	७
३५ सातवार भास		४२ हितशिक्षा सज्जाय	

शब्दकोश

(प्रथम कृतिनो)

१. रम्मो = सुंदर	१३. जंगमोयक्षर = ?
२. जुगहपहाणो = युगप्रधान	१४. तलीआ = तोरणनो एक प्रकार
३. नाह = नाथ, पति	१५. त्राटो = तोरण, वांसनी पट्टीओनो पडदो
४. जंगपरा = मोटा उत्सव साथे	१६. गण = गुण
५. परतिअ = प्रत्यक्ष	१७. माडि, मडि = पूजानां वस्त्रो(?)
६. अपिअ = आप्यो	१८. सावटू = रेशमी जरीयान वस्त्र
७. पढेवा = भणवा	१९. दिवारी = देवडाववुं, अपाववुं
८. पयासइ = प्रकाशित करवुं	२०. देख दिखाडइ = प्रसंग देखाडवो(?)
९. परिपरि =	२१. पोढां - मोटा
१०. विगट = व्यक्त (विशेष प्रसिद्ध)	२२. कवली - वांसनी पट्टी अने कापडनुं बनेलुं पोथीनुं एक प्रकारनुं बंधन
११. मतुल्ली = असमान	२३. उमाहो - उत्साह
१२. सई = पोताना	

(द्वितीय कृतिनो)

१. हेलि = सखि	८. सइजल = पाणी
२. गेलि = गम्मत	९. गोविलास =
३. हवि = हवे	१०. कुरुमाणी = करमायेल
४. हेली = वर्षा (?)	११. कुठिण = कठिण
५. रेडाए =	१२. विसहां =
६. कंकालकाल	१३. दूअ = धुवनो तारो
७. गहिरु = गंभीर	१४. नितां = नित्यता (?)

गुरुस्वाध्याय

॥ ए ८० ॥ श्रीइन्द्रनन्दिसूरिगुरुभ्यो नमः ॥

दिउ सरसति वाणी, अमिअ समानी, कविअण धुरि थिर थाइसिउं ए,
 श्रीइन्द्रनन्दिसूरी, आनन्दपूरी, पट्टपरम्परा गायसिउं ए ॥१॥
 वीरपट्टि सामी सोहम्मो, जम्बू प्रभवसामिगुरु रम्मो,^१
 सिज्जम्भव जसभद्द सुसाहू, सिरिसम्भूतिविजय भद्रबाहू ॥२॥
 थूलिभद्र महागिरि सुहत्थी, इन्द्रदिनगुरू सिवसारत्थी,
 दिनसूरि सीहगिरि जाणउं, वयरसेन वज्रसेन वखाणउं ॥३॥
 चन्द्रसूरि सामन्तभद्र सुणीइ, देवसूरि प्रद्योतन भणीइ,
 मानदेव मानतुङ्ग मुणिन्द, वीराचार्य सूरिगुरु चन्द ॥४॥
 तासु पट्टि जयदेव यतीस, देवानन्द नमउ सूरिस,
 श्रीविक्रम नरसिंह नमीजइ, श्रीसमुद्र मानदेव थुणीजइ ॥५॥
 घातः- विबुहसूरी कियदुखदूरी, जयानन्द रविपह गुरू ए,
 जसदेव विमलचन्द, श्रीउद्योतन सर्वदेवसूरीसरू ए ॥६॥
 अजितदेवसूरि आनन्दपूरी, विजयदेव सोमप्पहसूरी,
 सिरिमुनिचन्दसूरिगुरु वन्दउ, अजितसिंहसूरि चिर नन्दउ ॥७॥
 विजयसेन मणिरयण सुजाण, सिरिजगचन्दसूरिगुरुभाण,
 बार वरस अम्बिलतपकारी, वस्तुपाल हूउ तिणिवारी ॥८॥
 बारपञ्च्यासी (१२८५)वरस पसिद्धउ, तपा बिरुद मन्तीसरि दिद्धउ,
 जावजीव अम्बिलतप किद्धउ, जिणि जगि मज्झि सुजस घण लद्धउ ॥९॥
 सिरिदेविन्दसूरि मन मोहइ, धम्मघोष सोमप्पह सोहइ,
 सोमतिलक सच्चउ गुरुराय, जयानन्दसूरि सेवउ पाय ॥१०॥
 सिरिदेवसुन्दर सूरिसोमसुन्दर, सिरिमुनिसुन्दर सूरिवरा,
 गुरुसिरिजयचन्द, धुरि रयणशेखर, सूरिलच्छीसायर लच्छिकरा ॥११॥
 तासु पट्टि गुरु पूनिमचन्दो, चउविह सङ्ग करइ आणन्दो,
 सिरिइन्द्रनन्दिसूरि जुगहपहाणो^२, महिमा महीअलि मेरु समानो ॥१२॥
 महिमण्डलि मरुदेस महन्तो, तिहि पुर पट्टण वसइ वसन्तो,
 व्यवहारी धुरी चम्पक साहो, सीतादेवि तणउ ते नाहो^३ ॥१३॥

तासु उअरि लिद्धउ अवतारो, जनमिउ कुंअर कुलसिणगारो,
 संवत चौदअट्टाणउं (१४९८) वरसे, मागसिर सुदि सत्तम दिवसे ॥१४॥
 कीधा उच्छव अति अभिराम, दिद्धउ देवराज वर नाम,
 क्रमि क्रमि कुंअर वद्धइ वीर, हिअडइ धम्म तणी मति धीर ॥१५॥
 पनरअट्टोत्तरि(१५०८), उदयनन्दिसूरि, दिइ संयम बहु जङ्गपरा^४,
 गुरि नाम मनोहर, परतिअ^५ सुन्दर, इन्द्रनन्दि मुनिराजवरा ॥१६॥
 अप्पिअ^६ सीस सुजस जगि लेवा, श्रीसोमजयसूरिपासि पढेवा^७,
 दिन दिन विद्या-विणय पयासइ^८, ग्रन्थ अच्छअच्छ अहनिअसि अभ्यासइ ॥१७॥
 प्रीछ्या आगम वेद पुराण, प्रीछ्या शास्त्र सकल बन्धाण,
 जाणइ अङ्ग इग्यार वखाणी, जाणइ जे परिपरि^९ जिनवाणी ॥१८॥
 जोइस जोग मर्म जगि जाणइं, विद्या चौद विशेषि वखाणइं,
 विगट^{१०} प्रगट ने वादीराय, सीस तणी परि सेवइ पाय ॥१९॥
 पालइ चारित्र निरतीचारा पञ्च समिति त्रिणि गुपति विचारा
 दसविध चारित्र हीअडइ राखइ, दोष बयालीस चिन्ति न चाखइ ॥२०॥
 मुनि दिन-दिन वद्धइ, सज्जम लद्धइ, सीलि सुजस भरइ ए,
 पूरव रिषि सारा, जम्बूकुमारा, तसु आचारा सिरि धरइ ए ॥२१॥
 वाणि सुधारस सरस मतुल्ली^{११}, मूरति पेखी मोहणवल्ली,
 अवसरि सीख सुमति जस अप्पइ, गुणवंता गुरु गणिपद थप्पइ ॥२२॥
 संवत पन्नरत्रीसा (१५३०) वरसे, पुञ्जराज वित्त वेचइ हरिसे,
 श्रीसोमजयसूरि सइं^{१२} हत्थिकरणं, सिद्धपुरि पण्डितपद ठवणं ॥२३॥
 अहमदावादि वसइ साणन्दो, सोनी अम्बपता हरिचन्दो,
 मेली सङ्ग पनरइकतालइ (१५४१), ईडरगढि जिन आदि निहालइ ॥२४॥
 विगतिइं देव युगादि जुहारी, अनुक्रमि तीरथनयर मझारी,
 भेटिआ सहिगुरु गुणमणिआगर, गळनायक सिरिलखिमीसागर ॥२५॥
 ईडर अहिठाण, भूपति भांण, बहु बहुमांण दिद्धवर,
 हरिचङ्ग सुरङ्ग, मेलिअ सङ्ग; मण्डइ जङ्गमोयक्षर^{१३} ॥२६॥
 सङ्घ सकल नवि लहीइ पारो, मोटा मागण सहस बिच्च्यारो,
 गणधर गणनायक गुणवन्तो, मिल्या साधु सुणीआ सइ सत्वो ॥२७॥

बन्ध्या तलीआंतोरण त्राटो^{१५}, गण^{१६} गाईं गण गन्ध्रव भाटो,
 भरहभेद नाटक नवरङ्गा, नाचइ नवला पात्र सुचङ्गा ॥२८॥
 वीनवी(वि)आ गुरि ठवी आवासो, सयल सङ्घ मन अति उल्लासो,
 सुणिअ टङ्क लहु सहस पञ्चासो, वेचिअ वित्त पूगी पहु आसो ॥२९॥
 माडि^{१७} सावटू^{१८} वेढ सौवर्ण, दीजइ नानाविध आभर्ण,
 सन्तोष्या मागणजन मन्न, **गणधरपदि** थाप्या गुरु धन्न ॥३०॥
 मेलिअ मुनिवट्टं, अति गहगट्टं, **लच्छीसायरसूरिवरं**,
 अण्णिअ निअपट्टं, पुहवि पयट्टं, **इन्द्रनन्दिसूरीन्द्रगुरुं** ॥३१॥
 महिमण्डलि गुरु करइ विहारो, अहनिसि उच्छव जय-जयकारो,
 सम्पत्ता गुरु **अहमदावादे**, गाईं गोरी नवलइ नादे ॥३२॥
 दर्शन विविध वस्त्र विहरावी, मडि सावटू सङ्घ पहिरावी,
दोसी पञ्चायणि सुगरिठा, काराविअ बहु बिम्बपइटा ॥३३॥
 पडिमा रूप कणय सञ्जुत्ता, तेर सेर परमाण पवित्ता,
 वर प्रतिट्ट घण भावि करावी, कलसराजि भण्डार भरावी ॥३४॥
वीरनगरि मन्त्रीदेवदासे, गुरु पधराव्या पुण्यप्रकाशे,
 समकितनांदि नवल मण्डाण, मोदक कलसी आठ प्रमाण ॥३५॥
 मडि-मुद्रा सारी, दत्त दिवारी^{१९}, **देवदास** भवभय हरइ ए,
 जन त्रिसट्टि सत्थिइं, एह गुरुहत्थिइं, शीलव्रत आदरइ ए ॥३६॥
 सिरि **वटपट्टि** मन्त्रिवर गङ्गे, गणधरपद कारावइ रङ्गे,
 मडि सावटू दीइ मन हरसे, **साह पूनागर** साठा वरसे ॥३७॥
वस्तुपाल इणि **अणहिलवाडइ**, बिम्बप्रतिष्ठा देख दिखाडइ,^{२०}
 सङ्घपूज सावटू प्रदान, दीजइ सकल सङ्घ बहुमान ॥३८॥
 सङ्घपति **कर्मण** धर्माधारो, **हरषागर दोसी** दातारो,
 पोढां^{२१} पुस्तक लक्ष लिखावइ, गुरुवारइ भण्डार भरावइ ॥३९॥
व्यव श्रीराजि वित्त घण दीधा, **पट्टणि** गुरि गणधरपद कीधा,
श्रीसौभाग्यनन्दिगुरु वन्दो, सिरि**प्रमोदसुन्दरसूरिन्दो** ॥४०॥
 गुरि सुजसपयासी, अमन उल्लासी, गच्छ चउरासी विवहपरे,
 पहिराव्या रङ्गिइं, नव-नव जाङ्गइं, सवि सन्तोष्या सुपरिकरे ॥४१॥

सोमदत्त सङ्गाहिव सुणीइ, तेहना करणी अदभुत भणीइ,
 अटोत्तर अटोत्तर नङ्गे, वीससत्त पोसाल सुचङ्गे ॥४२॥
 रूप सहित बहु कलप लिखावी, चन्द्रूआ चउसाल करावी,
 ठवणी कवली^{२२} वडा विवेक, पाट पमुह इम नङ्ग अनेक ॥४३॥
 पण्डितपद उवज्जाय वखाणउं, पवत्तणि-गणिपद पार न जाणउं,
 चेला-चेली दीक्षा लेणा, कीधां काज गुरि लाखीणा ॥४४॥
उदयनन्दि-सूरसुन्दरसूरि, रयणमण्डण-सोमजय गुणपूरि,
 तास सीस गुणमणिसञ्जुतो, **पट्टणि** अमरभवनि सम्पत्तो ॥४५॥
 पनरइगुणहुत्तरि(१५६९), मागसिर शुदि धुरि, तेरसि दिन निरवाण गुरो,
 बहु चन्दनि दाहो, सुगय उमाहो^{२३}, देवलोकि तिय सुणिय सुरो ॥४६॥
 खीरसमुद्र समु को सागर, रयणायर सम रयण न आगर,
 मन्दर मेरु समु नवि होई, एइ गुरु समु सुगुरु नहीं कोई ॥४७॥
 जलधर सम को नहीं उवयारी, सुरतरु सम तरु नहीं संसारी,
 चिन्तामणि सम रयण न लहीइ, एह गुरु समु सुगुरु कुण कहीइ ॥४८॥
 जु घरिं सम्पति वर गोखीर, तु किम पीजइ खारुं नीर,
 जु एह गुरुनुं जपीइ नाम, सेवा अवर सुगुरि कुण काम ॥४९॥
समयरयण जय पण्डितराओ, तास सीस मनि आणी भाओ,
 मुनि लावण्यसमय इम बोलइ, कोइ न सदगुरु एह गुरु तोलइ ॥५०॥
सिरिलच्छीसायर, पट्टिदिवायर, श्रीइन्द्रनन्दिसूरीसरू ए,
 मन रङ्गिइं गाया, सहि गुरुराया, चतुर्विधश्रीसङ्घ जयकरु ए ॥५१॥

॥ इति गुरुणां स्वाध्यायः ॥

॥ श्री इन्द्रनन्दिसूरिभास ॥

॥ ए ८० ॥ श्रीसोमजयसूरिगुरुभ्यो नमः ॥

सरसति सरसति सामणि सेवीइ ए, वरसति वरसति वचनविलास कि,
कविजनजननी जाणीइ ए, पणमीय पणमीय पूरइ आस कि,
सरसति सामणि सेवीइ ए १

सेविइ सरसति लहीअ अनुमति, धरिअ भगति भलेरडी,
आणंद आणी अहम वाणी, सुणि-नसुणि साहेलडी,
गणधर गणागर महिमसागर, हरिखि वंदणि जाईए,
श्रीइन्द्रनंदिसूरिंद सहगुरु, हेलि^१ गेलि^२ गाईइ २

धन धन धन धन अहम दिन आजनु ए, सरसिइं ए सरसिइं ए वंछितकाज कि,
सहीअर सवि मनि चीतवए, भेटिसुं भेटिसुं सहगरराज कि,
धन धन अहम दिन आजनु ए ३

धन धन्न वर संगार सहिअर, करइं रंग रसाली ए,
नव रंगि चीरं शरीर सोहइं, घाट-घुग्घुरिआली ए,
करि सुरअंतेउरी पायनेउरी, मयणभेरी अवतरी,
करि धरिअ थाल विशाल अक्षत, पूरि पदमनि संचरी ४

गणधर गणधर नरखी नयणले ए, हरिखीअ हरिखीअ हृदयमझारि कि,
सुंदरि सवि सिरखी मिली ए, बोलइ ए बोलइ ए मंगल च्यार कि
गणधर नरखी नयणले ए ५

नयणले निरखीअ हीइं हरखीअ, हवि^३ अहिनिंसि आवइ,
कुंकुम चावल चउक पूरइ, सुगुरु रंगि विधावए,
वर कल्पवेली तिसी हेली^४, अवर कोई न तोलए,
निअ मन आणंदइ नवल छंदिइं, धवल-मंगल बोलइ ६

जलहर जलहर जिम जगि ऊनयउ ए, विरसइ ए विरसइ ए अचलधार कि,
वचनविलास सोहामणउ ए, चंदन चंदन शीतल सार कि जलहर
जिम जगि ऊनयउए ७

ऊनयउ जलहर जोइ उत्तर-दिसि निरंतर रेडए^६,
 कंकालकाल दकाल^७ दोहिलां, दुखना मुख्य फेडए,
 जनमन-अरितिहर अनि सुहकर, गयणि गुहिरू^८ गज्जए,
 तिम सइजल^९संपूरिउ गुरु, गोविलास^{१०} विराजए. ८

किसिमिसि किसिमिसि साकर बिहिनडी ए, बिहिनडि बिहिनडी
 इणि अहिनाण कि,
 कुरुमाणी^{१०} कुठिण^{११} हूईए, पेखीअ पेखीअ सहिगुर वाणि कि ९

किसिमिसि साकर बिहिनडी ए
 बहिनडी किसिमिसि अनइ साकर, सुगुरवाणि सरस जि सुणी,
 सुर-असुर-कन्नर-नाग-नरवर, रंजिइ त्रिभुवनधणी,
 किसिमिसि निरंतर एवडए अंतर, पेखि दुखि करमाणी ए,
 निम हुईअ साकर कठिण काकर, मधुर गणधरवाणि १०

सुरतरु सुरतरु समवडि सोहीइ ए, मोहीइ मोहीइ जनमनवंद कि,
 किंद अमीअ तणउ(इ) जीभडी ए, मुख जिम पूनिमचंद कि ११

सुरतरु समवडि सोहीइ ए

सोहीइ सुरु(र)ति स्या सहि गुरु, क्षमासागर जाणीइं,
 बहु नयर-देसि विदेसि आगरि, जय करंत वखाणिइं,
 चारित्रकमला धरइ विमला, बहु प्रतापिइ दीपए,
श्रीइंद्रनंदिसूरिंद केरी, आण कोई न लोपए. १२

श्रीसोम श्रीसोमजयसूरीसरू ए, सासए सासए सीस सिरोमणि तास कि,
 मुनिलावण्यसमय भणइ ए, वंदओ वंदओ धरिअ उल्लास कि,

श्रीसोमजयसूरीसरू ए १३

सूरीसरू **श्रीसोमजयसूरि**, सीसविसहां ^{१२}दीपए,
श्रीइंद्रनंदिसूरिंद हेलां, वादिगजघट जीपए,
चंपराज कुलि अवतंस तपगछि, जयु जयु गुरु तां ल[ग]इ
 सुरगिरि सुधाकर सूर सागर, द्रूअ^{१३} नितां [जां] ^{१४}लगइं

॥ श्रीइंद्रनंदिसूरिराज भाषा समाप्ति ॥